

TINY CHURCH I NORDHAVNEN

Arkitektkonkurrence

EN DANSK TINY CHURCH

Hans Egedes Sogn, Holmens-Østerbro Provsti og Kirkefondet inviterer hermed til arkitektkonkurrence om at tegne en Tiny Church til Nordhavn i København

Konkurrencen er åben

Indhold

Introduktion.....	2
Mærkbare kvaliteter	3
Målbare kvaliteter	3
Indendørs:	3
Udendørs:	4
Økonomi	5
Formalia	5

Introduktion

I Danmark er der en meget lang og stadigvæk levende tradition for at bygge kirker. Denne tradition viser, hvordan forståelsen af, hvad en kirke er, har forandret sig igennem tiderne. Bl.a. påvirket af, hvor den enkelte kirke blev bygget - fra landsbykirkerne over storbyernes katedraler til købstadskirker og forstadskirker. Men også hvordan man har haft skiftende forståelser af sammenhængen mellem gudstjenesterummet og menighedslokalerne.

I disse år skal der igen bygges nye kirker i København. Det skyldes, at der anlægges nye bydele, der ligger så langt væk fra de eksisterende kirker, at det ikke er realistisk, at der vil opstå en følelse af sammenhæng mellem lokalområdet og den lokale kirke. For hele Nordhavn gælder det, at den lokale kirke er Hans Egedes Kirke, der ligger på hjørnet af Vordingborggade og Vardegade, vest for Kalkbrænderihavngaden og jernbanen. Der er derfor planer om at bygge en ny kirke i Nordhavnsområdet, men den tiltænkte grund vil tidligst blive ledig i 2027, ligesom finansieringen af den ligger ude i fremtiden.

I mellemtiden bor der allerede nu mange mennesker i Nordhavn, og mange flere kommer til inden for kort tid. Derfor er kirken nødt til at finde en måde at være til stede på, også inden der kan bygges klassisk kirke. Denne situation kender man også fra Sydhavn med husbådkirken, og med ”Kirken i Ørestad” i et lokale i ejendommen 8-tallet.

Det er derfor et ønske at skabe et lige så unikt bud på en midlertidig kirke også i Nordhavn. Den skal ikke kun være unik i sin udformning, men den skal – som de to andre – passes ind i de lokale omgivelser med en wow-effekt, der samtidigt virker helt oplagt.

En sådan findes i tanken om en Tiny Church. En Tiny Church er en kirke med vægt på begge led – Tiny såvel som Church. Men det er også en kirke, hvor de to sider spiller en afgørende rolle i forhold til hinanden. Tiny er med til at definere forståelsen af Church og omvendt. Både teologi og simpel living værdier skal indtænkes og fremgå af den færdige bygning.

Inspirationen til dette koncept er fundet i Tiny Church i Almere Poort øst for Amsterdam (se foto på forsiden). Der ønskes ikke en kopi af den, da den er bygget til en hollandsk kontekst med en reformert kirketradition, der er anderledes end den danske evangelisk-lutherske¹. Men der er inspiration at hente fra mange af delelementerne fra den hollandske Tiny Church, som fx:

- At bygge småt
- At bygge bæredygtigt
- At bygge imødekommende
- At bygge økonomisk forsvarligt

¹ Bud på andre Tiny Churches findes i bilagsmaterialet

Tankerne om en Tiny Church kan konkretiseres som følgende:

Mærkbare kvaliteter

- ❖ Tiny Church skal fremstå som kirke både indvendigt og udvendigt. Dette behøver ikke at betyde at den har en klassisk kirkeform, men man skal som forbipasserende ikke være i tvivl om, at det er en kirke.
- ❖ Kristendommens værdigrundlag – eller dele deraf – skal gerne kunne afkodes i selve arkitekturen. Det kan evt. være en af følgende:
 - ”Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile”
 - Findes i Matthæusevangeliet kapitel 11 vers 28
 - ”Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende”
 - Findes i Matthæusevangeliet kapitel 28 vers 20
 - ”I min faders hus er der mange boliger”
 - Findes i Johannesevangeliet kapitel 14 vers 2
 - ”Frygt ikke! Se jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket”
 - Findes i Lukasevangeliet kapitel 2 vers 10

Denne liste er ikke endelig, og det står frit for at vælge en anden værdi.

Bedømmelseskomitéen ønsker, at det fremgår tydeligt af forslaget, hvilken værdi kirken er tegnet over. Hvis værdien har et skriftligt forlæg, dvs. hvis det er knyttet til et bibelcitater (fx et af de ovenstående), til et salmevers eller anden lyrik eller lign., skal det dokumenteres i materialet. Er der tale om et andet forlæg som fx et maleri en skulptur eller lign. skal henvisningen ligeledes dokumenteres i materialet.

- ❖ Kirken skal opfattes som nytænkt, men samtidigt lokalt. Dvs. at den forbipasserende gerne må blive overrasket, men skal samtidigt kunne se, at kirken ikke er placeret tilfældigt.
- ❖ Rummet skal fremstå helstøbt, når det er i brug. Dvs. at det ikke skal fremstå som et multifunktionsrum, men snarere som et rum, der ved tilpasning kan forandres fra et helstøbt kirkerum, til f.eks. et køkken/spiserum og/eller et undervisnings-/foredragslokale.
- ❖ Tiny Church skal skabe et offentligt udendørs samlingssted - såvel planlagt som spontant. Og den skal fremstå som et ”helligsted”, hvor man kan søge hen også når der ikke sker noget i kirken. Med inspiration fra teolog og arkitekt Willem Jan de Hek: ”Det skal være muligt at finde hellighed også uden for ”tros-containeren”.”

Målbare kvaliteter

Tiny Church skal bygges inden for Tiny House traditionen i en dansk fortolkning. Den skal kunne fungere både som indendørs rum og som ”kulisse” for udendørs aktiviteter. Med tiden skal der være mulighed for at den kan flyttes til en ny lokalitet. Dette aspekt skal derfor indtænkes, således at kirken evt. skabes som moduler, der kan flyttes inden for det gældende regler for transport på dansk vej. Flytning kan evt. foregå via vandvejen. Forslagets kvalitet vil blive målt på:

Indendørs:

Tiny Church er tænkt som en ”søster-kirke” til sognets anden kirke Hans Egedes Kirke, Vardevej 14, 2100 København. Dvs. at det, som Hans Egedes kirke i særdeleshed kan, skal Tiny Church ikke også kunne. Tiny Church skal være det andet rum, med fokus på at udvide mulighederne og ikke blot fordoble dem:

- ❖ Tiny Church skal kunne rumme ca. 40-50 personer til gudstjeneste, men føles komfortabel også for mindre grupper. Omsat i kvadratmeter forventes der en bygning på op til 75 m², hvoraf det centrale rum forventes at udgøre ca. 50 m²
- ❖ Rummet skal kunne fungere som kirkerum til gudstjenester, barnedåb, konfirmation, bryllupper og begravelser, men det behøver ikke at være tænkt som i en klassisk processionskirke eller korskirke. Når rummet bruges som kirkerum, skal det æstetisk fremstå som kirkerum. Dvs. at køkkenelementer bør kunne skjules eller let flyttes væk.
- ❖ Det skal også være muligt at holde foredrag, undervise konfirmander, dyrke Yoga og lave fællesspisninger m.m. i rummet. Når rummet bruges til undervisning m.m. bør det ikke fremstå som kirkerum. Dvs. at elementer som alter og døbefont bør kunne skjules eller let flyttes væk.
- ❖ Alter og døbefont skal indtænkes og evt. indtegnes i forslaget.
- ❖ Det samme gælder for andre nødvendige installationer og inventar som køkken og toiletforhold.
- ❖ Materialevalget skal være i overensstemmelse med den frivillige bæredygtighedsklasse - se mere her <https://baeredygtighedsklasse.dk/>. Der kan godt være tale om genbrug i byggeriet. Selv om byggeriet formodentlig ikke kan forventes færdigmeldt inden 1. november 2023, ønsker vi alligevel at byggeriet efterlever de syv krav fra den frivillige bæredygtighedsklasse (FBK) som er: 1: Livscyklusvurdering, 2: Ressourceanvendelse på byggepladsen, 3: Totaløkonomisk analyse - omkostninger til opførelse, drift og vedligehold, 4: Driftsstrategi for opretholdelse indeklimaet, 5: Dokumentation af problematiske stoffer, 6: Afgasning til indeklimaet og 7: Detaljeret eftervisning af dagslysniveauet
- ❖ Materialer skal i størst mulige omfang være danske. Der kan accepteres en mindre del anvendelse af udenlandske materialer. Anvendes der udenlandske materialer,
 - skal der fortsat tænkes i bæredygtighed i både hvad angår produktion og transport
 - skal der af projektet fremgå en begrundelse for, hvorfor der er valgt udenlandske materialer
 - og ligeledes hvor stor andel disse materialer udgår af det samlede materialeforbrug
- ❖ Der skal tænkes i samlet ressourceforbrug:
 - I materialevalg
 - I transport af materiale
 - I byggeprocessen
 - I driften af bygningen i hverdagen
 - Varmekilde: Som udgangspunkt peges på luft-til-luft varmepumpe
 - Kirken bør kunne nedkøles vha. udluftning og uden brug af aircondition eller lign.
 - Kirken bør ligeledes kunne opvarmes ved brug af mindst mulig energi.
 - Kirken skal kunne bruges, renholdes og vedligeholdes i det daglige ved brug af få ressourcer.
- ❖ Tilgængelighed skal opfyldes i henhold til gældende lovgivning

Udendørs:

Tiny Church skal placeres på en grund på 399 m² (20x20 m), som er en del af en matrikel på hjørnet af Vesterhavsvej og Østersøvej, Nordhavn (ved Vesterhavsvej 3 og Østersøvej 26). Det ydre indtryk af kirken skal afstemmes efter områdets særpræg - fx det maritime miljø, de alternative boligformer, der findes i nærområdet osv.

- ❖ Kirken skal kunne fungere som bygning i den forstand, at den skal kunne understøtte udendørs aktiviteter og arrangementer – også et vist omfang udendørs aktiviteter i vinterhalvåret.
- ❖ Kirken skal ”passivt” kunne understøtte og signalere, at den er kirke – og den skal kunne bruges ”passivt”.

Økonomi

Projektet skal kunne realiseres indenfor en total tamme på 3 mill kr. incl. moms og incl. honorar. I dette beløb indgår ikke udgifter til løst inventar samt udgifter relateret til grunden.

Formalia

Konkurrencen er udskrevet af Kirkefondet, på vegne af Hans Egedes Sogn, København.

Forslag, der ønsker at indgå i konkurrencen, fremsendes/afleveres hos Kirkefondet, Peter Bangsvej 5B, 2000 Frederiksberg, mail: kirkefondet@kirkefondet.dk senest kl. 12 på dagen for konkurrencens udløb.

Spørgsmål til konkurrencen kan stiles skriftligt til Kirkefondet.

Kirkefondet kvitterer gerne, så vidt det ønskes, for modtagne forslag.

Fremsendte forslag skal kunne dokumentere, at de arkitekter/arkitektfirmaer, der indsender forslag, efterfølgende skal kunne løse opgaven som bygherrerådgiver, formulere detailprojekt og stå for myndighedskontakt, økonomistyring, tilsyn mm.

Afleveringsformat:

Indsendte konkurrenceforslag skal give et tydeligt billede af opgavens løsning og indeholde situationsplan, stueplan, facader, snittegning og visualisering/rumlig afbildning. Desuden skal det indeholde en overordnet økonomisk kalkulation.

Materialet skal kunne vises på en A1- planche og leveres anonymt bilagt en kuvert med afsenderoplysninger.

Deltagelse:

Konkurrencen er åben for alle, men følger Arkitektforeningens undtagelser:

- Alle personer eller virksomheder, som har været med til at tilrettelægge konkurrencen eller har ydet væsentlige bidrag til formulering af konkurrenceopgaven.
- Repræsentanter for konkurrenceudskriveren eller ansatte hos denne.
- Ansatte hos, kompagnoner til eller arbejdsgivere for noget medlem af bedømmelseskomiteen eller dennes rådgivere.
- Personer, der er i nær familie med eller har et nært familielignende forhold til noget medlem af bedømmelseskomiteen eller dennes rådgivere.
- Virksomheder, som er helt eller delvist ejet af personer, der er i nær familie med eller har et nært familielignende forhold til noget medlem af bedømmelseskomiteen eller dennes rådgivere.

Præmie og vederlag

Da konkurrencen er åben, udbetales der ikke vederlag for deltagelse.

Der udbetales en førstepræmiesum på 100.000 kr til det forslag, der vinder konkurrencen.

Derudover kan der udbetales 2 sideordnede 2. præmier a kr. 25.000 til projekter, der anses for at være særligt inspirerende. Disse præmier kan ikke udbetales til vinderen.

Konkurrenceudskriver betinger sig retten til ikke at udbetale præmier, såfremt ingen af de indkomne forslag findes egnede.

Tidsramme:

Konkurrencen er udskrevet 19. oktober 2022

Sidste frist for aflevering af forslag, der ønsker at deltage i konkurrencen er: 19. januar 2023 kl.12.00

Udvalgte projekter inkl. vinderprojekt vil blive offentliggjort: 7. marts 2023 kl 14.00

Bedømmelseskomite:

Bedømmelseskomitéen består af:

- Provst Birgitte Kvist Povlsen, Holmens-Østerbro provsti
- Sognepræst Louise Sihm Knudsen, Hans Egedes sogn, København
- Kirke- og kulturmedarbejder Johanne Dal-Lewkovitch, Hans Egedes sogn, København
- Udviklingskonsulent Berit Weigand Berg, Kirkefondet
- Fagdommer - arkitekt Povl Edvard Hansen
- Fagdommer – arkitekt Jens Bertelsen
- Fagdommer – arkitekt Niels Jakubiak Andersen

Formand for komitéen er: Provst Birgitte Kvist Povlsen, Holmens-Østerbro provsti

Konkurrencens sekretærer er: Provstisekretær Karen Bue Pedersen, Holmens-Østerbro provsti og generalsekretær Henrik Bundgaard Nielsen, Kirkefondet

Rådgivere for bedømmelseskomité:

- Pieter teer Veen, Holland
- Stadsarkitekt Camilla van Deurs, København
- Lektor Benny Grey Schuster, FUV
- Sognepræst Borgny Susanna Brünings-Hansen, Hans Egedes sogn, København
- Øvrige medlemmer af menighedsrådet i Hans Egedes sogn, København
- Kirkefondets bestyrelse

Afslag

Bedømmelseskomitéen forbeholder sig retten til at afslå forslag, som er ukonditionsmæssige i henhold til konkurrenceprogrammets bestemmelser.

Opgavens overdragelse:

1. Ønsker udskriveren af en idékonkurrence at arbejde videre med konkurrencens resultat, skal det ske i samarbejde med vinderen, eventuelt med denne som konsulent el. lign. med honorar efter forhandling parterne imellem.
2. Skulle særlige forhold gøre sig gældende, således at konkurrenceudskriveren ikke er i stand til at overdrage den udbudte opgave til vinderen, eller hvis den henlægges i mere end to år efter konkurrencens afslutning, bør vinderen have en kompensation for tabet af den forventede opgave.
3. Kompensationen, som bør stå i et passende forhold til den præsterede konkurrenceindsats, vil normalt være af mindst samme størrelse som deltagerens vederlag, henholdsvis den udbetalte førstepremie. Den konkrete kompensationsstørrelse bør fremgå af det enkelte konkurrenceprogram.
Såfremt opgaven senere overdrages vinderen, er den udbetalte kompensation at betragte som en a conto udbetaling af rådgivningshonoraret.

Ophavsret, kollegiale forhold og tvister

1. Ophavsretten til et konkurrenceforslag forbliver altid hos forslagsstilleren. Vinderen af en åben konkurrence, som får overdraget opgaven, har dog ret til at benytte ideer fra de øvrige belønnede forslag, såfremt dette er anført i konkurrencebetingelserne.
2. Konkurrenceudskriveren har ret til at beholde de belønnede forslag i en åben konkurrence eller samtlige forslag i en konkurrence med et begrænset antal deltagere, hvor alle har modtaget et vederlag for deres deltagelse.

3. Efter en konkurrences afgørelse må – bortset fra vinderen – intet medlem af Arkitektforeningen eller dennes virksomhed, hverken opfordret eller uopfordret, forhandle med konkurrenceudskriveren om overtagelse af den opgave, hvorom der har været konkurrence, med mindre der fra Arkitektforeningen indhentes skriftlig bekræftelse på, at forholdet til vinderen er afviklet, og at dette er sket iht. afsnit 4 samt iht. ABR 89, afsnit 7. Som fagdommer i en konkurrence må man ikke påtage sig den videre bearbejdelse af den opgave, der er konkurreret om.
4. Tvister vedrørende en konkurrence kan, hvis parterne er enige herom, forelægges Arkitektforeningens Retsudvalg eller Voldgiftsretten i henhold til Arkitektforeningens vedtægter herfor. En sådan voldgiftsavgørelse er bindende for parterne og kan ikke indbringes for domstolene. Hvis en tvist skal afgøres ved domstolene, skal dette ske med Københavns Byret eller Østre Landsret som værneting.

Bilag:

- 1. Kort over området / grunden
- 2. Fotos af grunden og omgivelserne
- 3. Billeder af andre Tiny Churches